

EKONOMİ POLİTİK

Erinç Yeldan, 20 Kasım 2019

İşsizlik

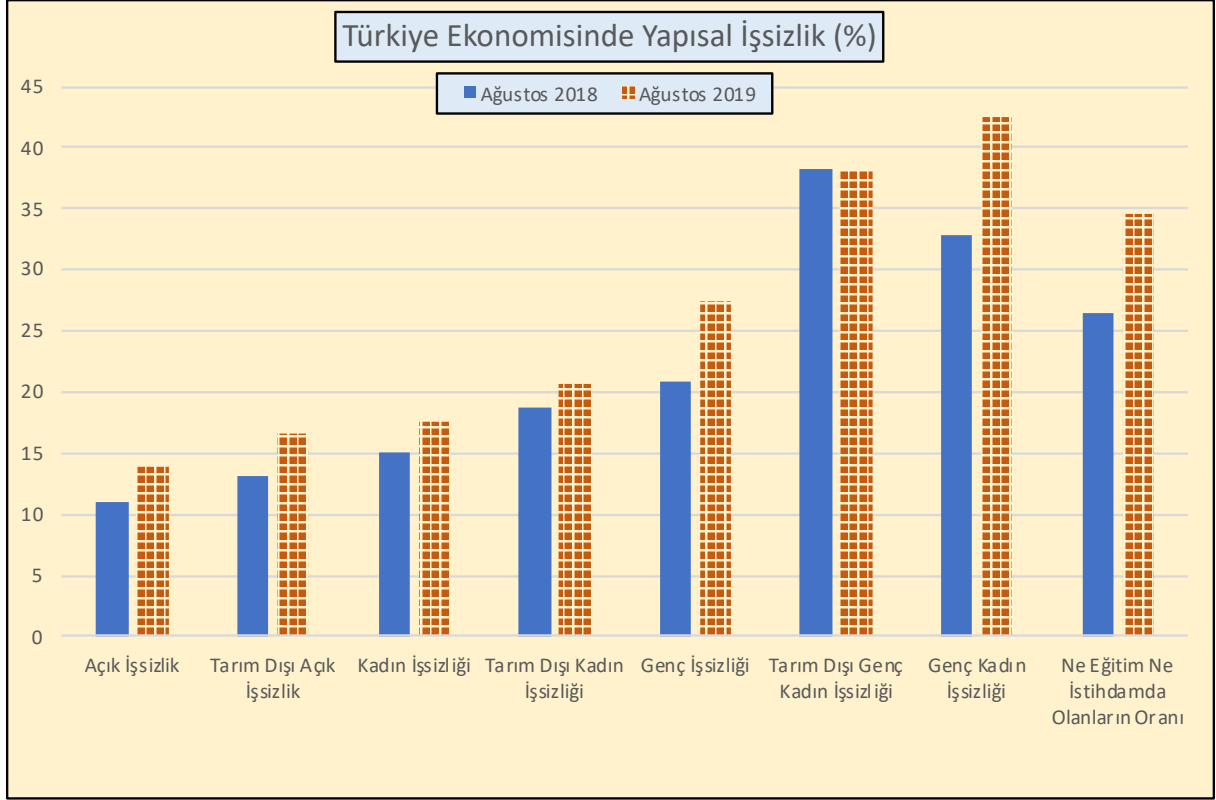
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (**DİSK-AR**) her ayın 15'inde Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) açıklamakta olduğu "Hanehalkı İşgücü Araştırması" sonuçları üzerine "*İşsizlik ve İstihdam Raporunu*" kamuoyu ile paylaşmakta. Türkiye'de sürekli olarak yayınlanmakta olan ve kanımca en kapsamlı ve güncel veriler ile donatılmış söz konusu Rapor'un 15 Kasım tarihli sayısı Türkiye ekonomisinin en derin sorununu açıklıkla ele almakta. Satır başlarıyla özetlemek gerekirse;

- Krizin birinci yılı geride kalırken işsizlik artmaya devam ediyor, istihdamdaki azalış sürüyor. Ağustos 2018'de 3 milyon 666 bin olan mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı Ağustos 2019'da 976 bin artarak 4 milyon 642 bine yükseldi.
- Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 2.9 puan artarak yüzde 11.3'den yüzde 14.2'ye yükseldi.
- İşsizlikte en yoğun artış ise genç ve kadın işsizliğinde gerçekleşti. Genç kadın işsizliği Ağustos 2018'te 26.4 iken 8.2 puan artarak yüzde 34.6 oldu.
- Türkiye işgücü piyasalarındaki tıkanma sadece işsizlik oranları ile sınırlı değil. İstihdamda da büyük bir daralma yaşanmakta. Ağustos 2018'de 28 milyon 830 bin olan mevsim etkisinden arındırılmış istihdam 762 bin kişi azalarak Ağustos 2019'da 28 milyon 68 bine geriledi. Aktif sigortalı olarak çalışanlar sayısı son bir yılda 413 bin kişi azaldı.

2018 Ağustosundan, 2019'a...

DİSK-AR Raporunun işsizlik türlerinin özetlendiği grafiği ise bir eylem afişi niteliğinde. Türkiye ekonomisinde derinleşmekte olan *reel üretim ve sistemsel krizin* emekçileri ilgilendiren en temel boyutu olan istihdam tahribatı ve işsizlik sorununu aşağıda paylaşıyorum.

Şekilde, elimizdeki son veri olan Ağustos 2019 (Temmuz-Ağustos-Eylül ayları ortalaması) ile 2018'in aynı döneminin karşılaştırılması var. DİSK-AR çalışanları tarafından TÜİK'in resmi verilerinden derlenen şekil, ekonomide giderek derinleşmekte olan işsizlik sorununu tüm çıplaklığıyla özetlemekte. İşsizlik sorununun artık yapısal ve sistemik bir boyutta olduğunun en çarpıcı göstergesi, "*ne eğitimde, ne de istihdamda olan gençlerin oranı*". Bu rakam yüzde 34 ile OECD ülkeleri arasında en yüksek orana ulaşmış konumda. Atıl olarak sistemin dışına itilmiş gençlerin, tüm genç nüfusun üçte birine ulaştığını belgeleyen bu rakam, Türkiye'nin gelecek potansiyeline ilişkin kaygılarımızı derinleştiriyor.

Kaynak: DİSK-AR, İşsizlik ve İstihdam Raporu, Kasım 2019.

Türkiye’de “toparlanma / dengelenme” gibi söz oyunları ile geçiştirilmeye çalışılan ekonomik ve sosyal krizin en somut göstergesi işsizlik ve “insan onuruna yakışı işin tahribatı” olarak gözleniyor. İşsizlik sorununun yapısal nitelikli boyutları ise, finans burjuvazisinin spekülasyon dünyasının çıkarlarına indirgenen ve “önce enflasyonu düşürelim gerisi hallolur” mantığına dayandırılan kemer sıkma politikalarıyla çözülemeyecek kadar derin ve ciddi.